

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

TEORIA DE LA COMUNICACIÓ

Coordinació: CAPDEVILA CAPDEVILA, JOAQUIM

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	TEORIA DE LA COMUNICACIÓ			
Codi	101953			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Comunicació i Periodisme Audiovisuals	1	TRONCAL	Presencial
Nombre de crèdits ECTS	6			
Grups	2GG			
Crèdits teòrics	0			
Crèdits pràctics	0			
Coordinació	CAPDEVILA CAPDEVILA, JOAQUIM			
Departament/s	ANGLES I LINGÜÍSTICA,FILOLOGIA CATALANA I COMUNICACIÓ			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	<p>Hi haurà dos grups classe. En el grup 1, l'idioma serà el català, i en el grup 2 serà l'anglès.</p> <p>There will be two groups: group 1 will be Catalan-medium and group 2 English-medium.</p>			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
CAPDEVILA CAPDEVILA, JOAQUIM	jcapdevila@filcat.udl.cat	3	
MARTÍN RUBIO, FRANCISCO JAVIER	xabierm@dal.udl.cat	6	
VISA BARBOSA, MARIONA	marionavisa@filcat.udl.cat	3	

Informació complementària de l'assignatura

Aquesta assignatura proposa d'antuvi una aproximació a la semiòtica, assajant una delimitació dels seus grans àmbits i abordant les concomitàncies i diferències entre semiòtica, semiologia, lingüística i sociologia. Incideix, en segon terme, en la teoria de la comunicació contemporània: amb relació, principalment, de la comunicació massiva. I dedica el tercer bloc del seu temari a la caracterització sociohistòrica, comunicològica i semiòtica de la (moderna) cultura de masses.

Aquesta assignatura, des de la sociologia cognitiva de l'acte comunicatiu i, més justament, des de la pragmàtica (psico)sociològica de la comunicació, presta una especial atenció a l'estudi dels processos comunicatius amb un èmfasi particular en els discursos periodístics i publicitaris.

Així mateix, l'assignatura estudia, des dels principals enfocaments teòrics, els efectes psicosocials de la comunicació i dels seus mitjans

Objectius acadèmics de l'assignatura

Aquesta assignatura proposa d'antuvi una aproximació a la semiòtica, assajant una delimitació dels seus grans àmbits i abordant les concomitàncies i diferències entre semiòtica, semiologia, lingüística i sociologia. Incideix, en segon terme, en la teoria de la comunicació contemporània: amb relació, principalment, de la comunicació massiva. I dedica el tercer bloc del seu temari a la caracterització sociohistòrica, comunicològica i semiòtica de la (moderna) cultura de masses.

Aquesta assignatura, des de la sociologia cognitiva de l'acte comunicatiu i, més justament, des de la pragmàtica (psico)sociològica de la comunicació, presta una especial atenció a l'estudi dels processos comunicatius amb un èmfasi particular en els discursos periodístics i publicitaris.

Així mateix, l'assignatura estudia, des dels principals enfocaments teòrics, els efectes psicosocials de la comunicació i dels seus mitjans.

Objectius generals de l'assignatura.

- Descobrir la globalitat del concepte de comunicació.
- Conèixer els autors més rellevants per a la teoria de la comunicació contemporània.
- Comprendre les interrelacions entre agents socials i la producció de llenguatges audiovisuals.

- d. Reflexionar sobre les implicacions i l'impacte dels mitjans i els aspectes ètics de la pràctica dels comunicadors/es.
- e. Qüestionar els prejudicis propis sobre la facilitat de manipulació de la resta de persones.
- f. Assolir elements teòrics per a la pràctica professional.

Competències

Generals

- CG3. Aplicar els coneixements teòrics a l'activitat pràctica.
- CG7. Desenvolupar un pensament i raonament crítics i saber comunicar-los de forma efectiva.
- CG8. Valorar el respecte a la diversitat i pluralitat d'idees.

Específiques

- CE4. Descriure les principals teories en l'àmbit dels mitjans de comunicació social i les elaboracions conceptuals.
- CE7. Identificar i aplicar els fonaments ètics i la deontologia professional en l'exercici de les activitats relacionades amb els mitjans de comunicació.
- CE8.. Aplicar el mètode científic de forma adequada a la investigació en l'àmbit de la comunicació, així com exposar els resultats del procés d'investigació.

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEMARI

PRIMERA PART. LA SEMIÒTICA

UNITAT I. SIGNE NATURAL I SIGNE ARBITRARI. EL MISSATGE. SIGNIFICAT I SIGNIFICACIÓ.

UNITAT II. LA SEMIOLOGIA I LA SEMIÒTICA.

UNITAT III. LA SEMIÒTICA. ELS INSTRUMENTS SIMBÒLICS (O ELS MECANISMES DE MEDIACIÓ SIMBÒLICA).

UNITAT IV. LA SEMIÒTICA. LES EXPRESSIONS SIMBÒLIQUES.

UNITAT V. EL SÍMBOL. SIMBOL I MITE. ELS MITES DE LA MODERNITAT.

UNITAT VI. MECANISMES DE SIMBOLITZACIÓ (O DE GENERACIÓ SIMBÒLICA).

UNITAT VII. CAP A UNA RETÒRICA DEL SÍMBOL SOCIAL.

UNITAT VIII. ELS RITUALS I LES SITUACIONS COMUNICATIVES RITUALITZADES.

UNITAT IX. CODIS BÀSICS EN LA CODIFICACIÓ DE LES EXPRESSIONS SIMBÒLIQUES. LA COMUNICACIÓ NO VERBAL. RELACIONS PROXÈMIQUES. RELACIONS CRONÈMIQUES.

UNITAT X. LA REPRESENTACIÓ SIMBÒLICA. ELS MARCS BÀSICS DE REPRESENTACIÓ SIMBÒLICA DE LA REALITAT SOCIAL.

UNITAT XI. LA PRAGMÀTICA SOCIAL DE L'ACTE COMUNICATIU. LA PRAGMÀTICA SOCIAL DE LA COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL.

SEGONA PART. TEORIES DE LA COMUNICACIÓ (7 setmanes)

UNITAT I: LA COMUNICACIÓ COM A OBJECTE D'ESTUDI

UNITAT II. TEORIA DE L'AGULLA HIPODÈRMICA

UNITAT III TEORIA DELS EFECTES LIMITATS

UNITAT IV TEORIA DELS USOS I GRATIFICACIONS

UNITAT V. LA TEORIA DE L'ESTABLIMENT DE L'AGENDA

UNITAT VI. LA TEORIA CRÍTICA

UNITAT VII. ELS ESTUDIS CULTURALS

UNITAT VIII: L'ECONOMIA POLÍTICA

UNITAT IX. TEORIES DE LA COMUNICACIÓ EN LA CIBERCULTURA

Eixos metodològics de l'assignatura

Totes les classes són magistrals amb el grup gran.

Sistema d'avaluació

MATÈRIA	ASSIGNATURA	ECTS	UNIDAD TEMPORAL	
			CURS	SEMESTRE
Comunicació	Semiòtica i Teoria de la Comunicació	6		
			1C	1S

Sistema d'avaluació

- Examen (25% + 25%)
- Treball aplicat (25%)
- Ressenyes bibliogràfiques (15%)
- Assistència regular a les classes (10%)

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA

1. SEMIÒTICA

Greimas, A. J., *Sign, language, culture*, Mouton, The Hague 1970.

Greimas, A. J., *En torno al sentido: ensayos semióticos*, Madrid, Fragua, 1973.

Greimas, A. J., *Semiótica: diccionario razonado de la teoría del lenguaje*, Madrid, Gredos, 1990-1991. 2 vols.

Eco, U.: *La estructura ausente: introducción a la semiótica*, Barcelona. Lumen, 1972.

Eco, U.: *Signo*, Barcelona, Labor, 1976.

Eco, U.: *Tratado de semiótica general*, Barcelona, Lumen, 2000.

Eco, U.: *Semiótica y filosofía del lenguaje*, Barcelona, Lumen, 2000.

Kristeva, J., *Semiótica*, Madrid, Fundamentos, 1978.

Hénault, A., *Les enjeux de la sémiotique: introduction à la sémiotique générale*, Paris, PUF, 1979.

Lotman, Jurij M.: *Acerca de la semiosfera*, Valencia, Episteme, 1995.

Morris, Charles W., *Signos, lenguaje y conducta*, Madrid, Losada, 1962.

Morris, Charles W., *Fundamentos de la teoría de los signos*, Barcelona, Paidós, 1985.

Morris, Charles W., *Symbolism and reality: a study in the nature of mind*, Amsterdam, John Benjamins, 1989.

Pericot, J., *Servirse de la imagen: un análisis pragmático de la imagen*, Barcelona, Ariel, 1987.

Pericot, J., *Mostrar para decir: la imagen en contexto*, Bellaterra, Publicacions de la UAB, 2000.

Segre, C., *Semiotica, historia y cultura*, Barcelona, Ariel, 1981.

Serrano S., *La semiótica: una introducción a la teoría de los signos*, Barcelona, Montesinos, 1983

Serrano, S., *Signes, llengua i cultura*, Barcelona, Edicions 62, 1980.

Sini, C., *Semiotica e filosofia: segno e linguaggio in Pierce, Nietzsche, Heidegger e Foucault*, Bologna, Il Mulino, 1990.

Sini, C., *Semiotica ed ermeneutica*, Milano, Cisalpino, 2003.

2. TEORIA DE LA COMUNICACIÓ

Amela, V. *La televisió espectacle*. UOC. 2008

Baudrillard, J., *Pantalla total*, Barcelona, Anagrama, 2000.

Bourdieu, P., *Sobre la televisió*, Barcelona, Edicions . 62, 1997

Busquet, J, Medina, A. ; Sort, Josep. *La recerca en comunicació. Què hem de saber? Quins passos hem de seguir?*. Editorial UOC, 2006.

Eco,U., *Apocalípticos e integrados*, Barcelona, Lumen, 1995.

Farré, J. *Invitació a la teoria de la comunicació*. Tarragona: Universitat Rovira Virgili, 2005.

Hartley, J. *Los usos de la televisión*. Madrid. Paidós- 2000

- Kapuscinski, R. Los cínicos no sirven para este oficio: sobre el buen periodismo . Anagrama. 2005
- Katz, E., Blumler, J.G., i Gurevitch, M., «Usos y gratificaciones de la comunicación de masas», a
- Mattelart, M. *Historia de las teorías de la comunicación*. Barcelona: Paidós, 1997
- McQuail, D., *Introducción a la Teoría de la Comunicación de Masas*, Barcelona, Paidós, 1999.
- Moragas, M. (comp.), *Sociología de la comunicación de masas. Estructura, funciones y efectos*, Barcelona, Gustavo Gili, 1994
- Postman, N. *Divertirse hasta morir. el discurso público en la era del "show business*. Ediciones de la Tempesta. 2012
- Rodrigo, M.; Estrada, A. *Las teorías de la comunicación*. Barcelona: UOC, 2008.
- Watzlawick, P. i altres, «Algunos axiomas exploratorios de la comunicación», a *Teoría de la comunicación humana*, Barcelona, Herder, 1993, pp. 49-71.
- Wolton, D. *Internet, i después...? : una teoría crítica sobre los nuevos medios*. Pórtic. 2000